

de l'A. E. TALAIA

NADAL 78

C/. Comerç, 4
Tel. 893 12 57

**L'ESDEVENIMENT SARDANISTA MÉS IMPORTANT DE L'ANY 78:
«LA PRINCIPAL» DE LA BISBAL, COBLA OFICIAL DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA**

L'esdeveniment més important de la vida sardanista, al llarg de l'any 78, ha estat, sense cap mena de dubte, la concessió del títol de «Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya» a «La Principal» de La Bisbal. Nosaltres ja ens vàrem fer ressò de la notícia al nostre portaveu del mes de novembre. Ara, però, ens sembla escaient encapçalar aquest número nadalenc amb la fotografia dels músics bisbalencs distingits amb la preada denominació de «Cobla de la Generalitat». La foto fou obtinguda als Jardins de Can Papiol durant el transcurs del concert commemoratiu dels 90 anys de la cobla de La Bisbal (7 d'agost), acte que organitzà la nostra entitat i que suscità un fort ressò popular no sols a Vilanova i comarca, sinó també a diversos indrets de la terra catalana. (Foto: Ramir Horro).

TEIXITS

BAIG

*Us desitja
Bones Festes*

LES NOVETATS
DEL MOMENT

Carrer de l'Aigua, 28

CAMISERIA

CALSERRA

Carrer Caputxins, 28
Tel. 893 27 92

Bones festes

Besolí
moda

Plaça de les Cols, 18

Exclusiva *Bozman*

Editorial

Objectius que cal assolir

La proximitat de la fi d'any ens predispesa a confeccionar un petit balanç del que ha estat la sardana per a tots nosaltres durant el 1978.

La sardana es desenvolupa, entremig de nosaltres, en unes condicions més aviat precàries, car de cap manera esdevé un fet veritablement multitudinari, de gran incidència popular. Malgrat aquest greu handicap, «Amics de la Sardana» compta amb una sèrie de suports de tipus moral i/o material que fan que hagi estat possible assolir els objectius que ens havíem proposat. Pel damunt de tot cal valorar la tasca portada a terme per tots els components i col·laboradors de la nostra entitat i també per aquest sector sensible i entusiasta del poble vilanoví que ens recolza en tot moment amb la seva presència multitudinària i el seu ajut generós.

La nostra divisa, però, no és pas l'autosatisfacció per les fites assolides, sinó l'afany de retre un servei al poble, a través del vehicle prodigiós de la sardana, amb la màxima dignitat possible i en la mesura, sempre, de les nostres possibilitats.

La vida del sardanista apareix definida per unes constants de treball i d'esforç silenciosos posades al servei d'una causa que considerem justa i sublim. Per això en aquesta hora esperançada del redreçament de la nostra personalitat col·lectiva i del retrobament de les nostres institucions més preades, som conscients de la necessitat de fer que la sardana esdevingui, ara més que mai, símbol i portaveu de les essències definidores del nostre poble, sense triomfalismes i sense aldarulls publicitaris. Amb aquella mateixa naturalitat que s'escriu la nostra petita història de cada dia, la qual ha de contribuir a perfilar —no ho oblidem— la gran història del demà.

«Amics de la Sardana»

Audició de Sant Esteve

Tindrà lloc el proper dia 26, a dos quarts d'una del migdia, a la Plaça de la Vila, a càrrec de la cobla

« SITGETANA »

El romànic i la sardana

El romànic i la sardana

Pel mes de juny de l'any 75 i en ocasió d'una breu estada nostra per terres de l'Alt Empordà, tinguérem oportunitat de conèixer el famós claustre de Sant Domènec de Peralada.

Un antic músic de cobla

Qui ens posà en contacte amb aquella meravella del romànic fou l'amic Miquel Mont, de Peralada, persona molt interessada per tot allò que pugui fer referència al seu Empordà nadiu. Miquel Mont és fill d'un antic component de la cobla «La Principal» de Peralada, el fiscornaire Joan Mont «Quendo», que n'havia estat fundador l'any 1890, havia fet parella amb els fiscornaires Josep Serra i Josep Blanch Reynalt i hi restà vinculat fins la seva dissolució (1940). El cognom Mont va lligat íntimament a la història d'aquella cobla avui dissortadament desapareguda. En la formació inicial apareixen quatre músics amb el cognom Mont: Joan Mont P. (segon fiscorn) i el seu germà Martí (flabiol), a més dels seus familiars Anton Mont (segon tenor) i un altre Joan Mont B. (cornet primer).

La història del claustre

L'accés a aquest claustre havia estat controlat rigorosament durant anys i anys. El claustre en qüestió és l'únic vestigi sobrevingent de l'antic convent que bastiren a Peralada els monjos de Sant Agustí

a la segona meitat del segle XI, segons afirmà l'historiador Miquel Golobardes (1). Els agustins, per les raons que fos, abandonaren el cenobi l'any 1578, segons esmenta Pere Juandó, rector de Peralada (2) i l'ocuparen tot seguit els monjos predicadors de Sant Domènec, raó per la qual el convent adoptà el seu nom.

A partir de la desamortització dels béns eclesiàstics (1835) el convent restà abandonat, dedicant-lo a diverses ocupacions, entre elles la d'hospital en casos d'emergència. Malgrat les xacres pròpies dels anys, les moltes vicissituds sofertes i la incúria general, el claustre sobrevisqué de forma gairebé prodigiosa.

Intent d'apropiació.

De la guerra civil ençà l'accés al mateix havia estat controlat de forma molt rigorosa. Aquest control de les visites s'explica si tenim en compte que existia el projecte de trasllat del claustre al recinte del castell de Peralada, baix el pretext de la seva conservació i dignificació. Convenia, doncs, que la imatge del claustre restés com més difuminada millor. Aquell projecte, però, no arribaria a materialitzar-se mai.

Jorge Maria Rivero San José llançà un crit d'alerta entorn del claustre de Sant Domènec des de les pàgines del diari «La Vanguardia» l'any 1973, quan el propietari del castell de Peralada ja havia mort i, per tant, les seves idees d'anexió del claustre havien entrat a formar part de la nostra petita història.

L'inici de la recuperació

A partir d'aleshores el claustre esdevingué molt més accessible i s'inicià el procés de recuperació i dignificació del seu entorn, gràcies, sobretot, a l'esforç dels mateixos peraladencs. Aquest procés culminaria amb el concert de sardanes celebrat al recinte de l'esmentat claustre per la cobla «La Selvatana», de Cassà de la Selva, la nit del 20 de juliol del 1975.

Conservo la descripció —senzilla, lleugera— que vaig fer a rel de la meva estada a l'esmentat claustre: «El claustre de Sant Domènec és una petita meravella del romànic. Model d'harmonia, equilibri i sobrietat. En els seus capitells el desconegut artista romànic estargí damunt la pedra, vuit o nou segles enrera, una història plena de simbolismes que nosaltres amb prou feines podem endevinar. Una història que, de totes maneres, ens esborrona i ens corpen. En aquelles fessomies erosionades per la mà del temps, en aquelles figures estranyes, en aquells motius enigmàtics s'amaguen, ben segur, molts capítols del nostre passat».

L'enigma del capitell

Recordo molt bé que el que més em cridà l'atenció en aquella avinentesa foren els motius ornamentals dels seus capitells. Mossèn Juandó (3) havia cregut descobrir-hi temes bíblics, mitològics i de fauna diversa. Golobardes (4) fa referència a la iconografia dels capitells tot esmentant els temes bíblics i les escenes burgeses (?), amb l'additament de motius relacionats amb la flora i la fauna. Rivero San José (5) es mostra menys explícit: «Poco o nada se sabe de este claustro, cuya simbología plantea enigmas apasionantes». Joan Guillamet (6) en parla de manera molt superficial.

El capitell que suscità la meva curiositat és el que apareix reproduït. Unes figures ens contemplen amb el seu rostre hieràtic tot donant-se les mans. Quina mena de rite ancestral practiquen aquestes figures humanes del claustre de Sant Domènec? Es tracta d'un caprici de l'artista desconegut o d'una dansa que fou avantpassada de la nostra sardana?

Aquestes consideracions caldria situar-les en la línia dels enigmes apassionants dels quals parlava Rivero San José. Comprend que podem trobar-les mal argumentades o fins i tot gratuïtes, però semblen mínimament justificades si tenim en compte que fan referència als capitells d'un claustre situat a la vila de Peralada, d'una tan decisiva significació per a la història de la sardana i de la cobla.

Eugeni Molero

- (1) Miquel Golobardes: «Peralada», Ediciones Biblioteca Palacio Peralada, 1959.
- (2) Pere Juandó: «L'art romànic a Peralada». Butlletí del I Aplec de la Sardana de Peralada (22 juliol 1973).
- (3) Op. cit.
- (4) Op. cit.
- (5) «Sant Domènec de Peralada, un traslado frustrado». «La Vanguardia» (24-3-1974).
- (6) Joan Guillamet: «Coses i gent de l'Empordà».

Teixits RIERA

Es complau en comunicar a tots els seus clients i amics, la reobertura del seu local totalment reformat, per la primera quinzena de desembre, oferint-vos nous dissenys i noves col·leccions de textures per a la llar i el vestir.

Tothom queda convidat a visitar-nos

Rambla Principal, 20
Tel. 893 02 15

Información al 95 101

MIRIM

ARTICLES DE PELL I SKAY
BOSSES - CINTURONS - CARTERES
PORTAMONEDES - MALETES
ESTOIGS - GUANTS - ARTICLES DE REGAL

Carrer dels Caputxins, 11 - Vilanova i la Geltrú

ARI-NOTICIARI-NOTI

TERCER APLEC DE LA SARDANA A VILANOVA

Per tal de poder organitzar l'Aplec de la Sardana de Vilanova hem vist la possibilitat de crear un PATRONAT DE L'APLEC.

La missió d'aquest Patronat seria la de proporcionar la seguretat econòmica que garantixi la qualitat i continuïtat del nostre Aplec.

Si vostè creu que l'aplec de Vilanova és important, li proposem que es faci soci del Patronat de l'Aplec de la Sardana, amb la quota anual de 1.000 ptes.

Els drets i les atribucions dels socis del Patronat de l'Aplec serien les següents:

- A) Entrada gratuïta a l'Aplec.
- B) Opció a participar en l'organització.
- C) Dret de vot a l'assemblea que se celebrarà anualment en la qual es passaran comptes.
- D) Possessió d'un carnet que l'acrediti com a tal.

Si vol més informació pot adreçar-se a:
AMICS DE LA SARDANA de l'A. E. Tallaia

Comerç, 4
Tel. 893 12 57
OBRA SARDANISTA DANSAIRES VILANOVINS
Sant Pau, 27
Tel. 893 16 20

Tots els vespres de vuit a deu del vespre.

PROPERES ACTIVITATS DE LA COLLA SARDANISTA VOLERANY

8-9-10 de desembre. — Sortida al Bastiments i Pic de l'Infern.

16 de desembre. — Assemblea de la cobla sardanista Volerany.

17 de desembre. — Sortida a buscar herba pel pessebre.

24 de desembre. — Al matí, visita a Olèrdola. Itineraris per conèixer Catalunya (II).

A la nit, després de la Missa del Gall, es ballarà una sardana al voltant de l'arbre de la Plaça de la Vila.

26 de desembre. — A dos quarts de sis de la tarda, cantada de Pessebres a les cases dels components de la colla, amics, familiars, socis i tothom que ho vulgui.

31 de desembre. — A la una de la nit, sardana de germanor a la Plaça de la Vila.

6 de gener. — Diada de Reis, cagada del tió.

7 de gener. — Itineraris per conèixer Catalunya (III). Ruta Romànica pel Penedès (II).

ITINERARIS PER CONÈIXER CATALUNYA

Tal com estava anunciat es portà a cap la sortida per conèixer el Romànic del Penedès.

Vam visitar Sant Sebastià dels Gorgs. És molt interessant el timpà. Vam poder admirar els restes del claustre perquè en aquell moment se celebrava la Missa. Té arcades amb capitells.

Continuarem fins a Espiells (església de Sant Benet), pre-romànica. És d'una nau amb volta de formigó encanyissat. És lamentable que l'absis quedi tapat i amagat per una casa adossada a l'església. Després anarem fins a Terrassola i Lavit (església de Sant Marçal). Molt ben conservada, degut al guix que havia recobert les parets. Ens deixà la clau una senyora que amablement va acompanyar-nos i ens va explicar la restauració. També és d'una nau, tres absis en creu i cimbori vuitavat. Seguirem fins les Cabanyes (antiga església parroquial de Sant Valentí), està situada al costat del cementiri. No vam poder veure l'interior perquè la mestressa de la casa del costat de l'església ens informà que la clau la tenia el rector. Va dir-nos que estava molt enrunada. Després ens assabentarem que a les parets hi havia uns pintures romàniques molt interessants.

Finí la nostra visita a Les Masqueres (església de Sant Esteve), llastima que el seu interior estigui recobert d'una capa de guix. Vist l'èxit d'aquesta sortida pensem fer-ne d'altres. Tot aquell que hi estigui interessat que vingui a parlar amb la Comissió Cultural per tal de fer-ho millor entre tots.

Col·laborador

prisma
galeria d'art

Sta. Madrona, 37
Telèfon 893 55 71

VILANOVA I LA GELTRU

Perfumeria Paquita

Amb Estheticienne
Diplomada en Estética,
Visagisme i Corporal

Sant Gregori, 20 - Tel. 89313 75
VILANOVA I LA GELTRU

EL CONTRABAIX (II)

CAPITOL XX

Obres per a contrabaix

Ja hem parlat abans entorn de les dificultats d'execució que presenta el contrabaix, raó per la qual aquest instrument no predisposa als malabarismes virtuosístics tan característics dels instruments de corda. Malgrat tot, sempre hi ha hagut contrabaixos disposats a treballar i perseverar en llur esforç fins obtenir uns resultats plenament satisfactoris. Durant l'etapa del classicisme vienès, per exemple, el contrabaix conegué la seva època de màxima puixança, fins el punt que en els temps de Mozart existien prop de 30 concerts per a contrabaix i orquestra.

Temps enrera (29 i 30 gener 1972) es presentà a Barcelona un contrabaix excepcional: Ludwig Streicher, de l'orquestra Philarmònica de Viena. Streicher oferí amb l'Orquestra de la Ciutat, dirigida pel mestre Rafael Ferrer, la seva versió del concert en mi major per a contrabaix i orquestra del compositor Karl Ditters von Dittersdorf (1739-1789) que l'havia escrit pel contrabaixista Franz Anton Pichlberger.

També he tingut oportunitat d'escoltar un concert per a contrabaix i orquestra d'Eduard Tubin i una sonata per a contrabaix i piano que data de l'any 1949 i és deguda a Paul Hindemith. Aquestes dues obres les he escoltat, en disc, en

versió d'un altre gran instrumentista de contrabaix: Manuel Verdeguer.

El contrabaix en el món del jazz

La funció rítmica del contrabaix a les orquestres de jazz, comparable a la que porta a terme a la cobla, havia estat encomanada inicialment a la tuba. Els grans impulsors del contrabaix dins el món del jazz foren dos instrumentistes de New Orleans: Pops Foster i Wellman Braud, aquest darrer vinculat durant molts anys a l'orquestra de Duke Ellington. Durant l'etapa swing la seva tècnica fou renovada per Walter Page i John Kilby. El paper del contrabaix dins l'orquestra o el conjunt de jazz ha assolit encara més relleu a partir de la incorporació dels poderosos amplificadors i equips de so que permeten assolir una gran amplitud sonora a partir de l'instrument tradicional. Al costat dels noms ja esmentats hem de deixar constància de la presència dels famosos contrabaixistes Jimmy Blanton, Oscar Pettiford, Slam Stewart, Milton Hinton, Charlie Mingus, John Levy, Ray Brown, Percy Heath, Bobby Haggarth, Chubby Jackson, Eddie Safranski, Paul Chambers, Red Callender, George Duvivier, Lloyd Trotman, Al Mc Kibbin, Curley Russel, Arley Shaw, Wendell Marshall, Walter Page, etc. (4).

Més recentment encara hem tingut oportunitat d'escoltar i valorar les inter-

pretacions d'una sèrie de grans contrabaixistes: Wyatt Ruther, John Lamb, Joe Benjamin, Ernie Shepard, etc.

Contrabaixos de cobla famosos

El millor contrabaix de cobla que ha existit ha estat, sense cap mena de dubte, on Josep «Pepet» Cervera. Cervera fou el geni indiscutible del contrabaix. Els Cervera formaven una nissaga molt extensa de bons músics, vinculats durant molts anys a dues magnífiques cobles de l'Alt Empordà: l'«Antiga Pep», de Figueres, i «La Principal», de Peralada.

Francesc Civil en el seu llibre famós dedicat a la música a les comarques gironines (5) en parla en termes altament elogiosos. Aquesta família dels Cervera estava constituïda per Jaume Cervera, que fou director de l'Escola de Música del Castell de Peralada en ésser creada aquesta durant el darrer terç del segle passat pel mecenatge dels comtes; el seu germà Josep, també músic i els dos fills de Josep, Felip (instrumentista de tenora i violí) i Agustí (violinista, futur director de les cobles «Antiga Pep» i «L'Art Gironí»). De totes maneres, la gran figura musical de la nissaga havia de ser el ja esmentat Josep «Pepet» Cervera, fill de Jaume Cervera, que radicà a Roses i fou un cas increïble (encara avui recordat) pel que feia a la seva tècnica i capacitat interpretatives, les quals eren literalment fabuloses. Resta encara un altre component de la família: Mossèn Josep Me Cervera, fill del tenora Felip Cervera, organista i compositor, autor d'alguna sardana que ha estat donada a conèixer per la cobla «Ciutat de Girona». Després d'haver estat rector de la parròquia de Sant Feliu de Guíxols mossèn Cervera es troba actualment a la parròquia del Mercadal a Girona.

Altres contrabaixos que assoliren gran notabilitat foren el ja esmentat Adolf Masifern i el seu successor, Emili Saló i Parals, vinculats durant una sèrie d'anys a «La Principal» de La Bisbal; Pere Llantà de «La Principal» de Peralada; Pau Orri de «L'Art Gironí», etc. De totes maneres la

màxima anomenada ha estat assolida per Josep Juncà, de Banyoles, pertanyent a la cobla «Barcelona» dels temps del mestre Coll i Josep Vallespi, de «La Principal» de La Bisbal.

Com a detall pintoresc cal esmentar que el compositor escalenc Josep Vicens «Xaxu» havia estat també instrumentista de contrabaix.

Altres contrabaixos igualment dignes d'esment em semblen: Pere Coma «Borinot», a qui recordo durant els seus anys d'estada a la cobla «Els Montgrins», d'on sortí per a anar a raure a la cobla «Girona», acabant els seus dies a la «Farnense», de Santa Coloma de Farners. En Francesc Balmanya, contrabaix i representant de la cobla-orquestra «Amoga», de Vidreres. En Ferran Sala, excellent instrumentista de contrabaix de l'Orquestra Municipal de Barcelona i de la cobla «Laietana», que mai no reeixí com a cobla, per les raons que fos. Lluís Grau, fundador de la «Caravana» i Lluís Surroca Isern, també vinculat durant molts anys a la cobla «Caravana» i mort en data no gaire llunyana. Els també esmentats Pere Clapés de la cobla «Maravella» i Fèlix Horcajo de «La Principal» i el malaguanyat Paco Capellas, Jaume Vilà i Mèlich, estimable compositor («Javimel») i pare dels famosos instrumentistes Josep (flabiolaire de «La Principal» del Llobregat) i Jaume Vilà (tenora de «La Principal» de La Bisbal; Joan Fabra Bassegoda, vinculat durant uns anys a la cobla «Girona»; el mestre Josep Viader, antic contrabaix de «La Principal» de Girona, pianista, compositor, arranjador i excellent pedagog, que ha escrit sardanes modeliques pel seu bon gust i acurada instrumentació i a més de ser professor del Conservatori de Girona dirigeix la Polifònica de Girona, institució famosa en el seu gènere.

Contrabaixos de l'hora actual

En primer lloc hauré d'esmentar en Del·fi Sunyer. Del·fi Sunyer és un dels millors contrabaixos de l'hora actual, per no dir el millor de tots. Nascut a Castelló d'Em-

púries (1910), es formà amb el mestre Pere Valls, del Conservatori del Liceu, professor de l'Orquestra Pau Casals, que també havia estat mestre d'en Josep «Pepito» Vallespí. Després de formar part de la cobla «Els Rossinyolets» de la seva vila nadiua passà a «Els Rossinyols» i tot seguit a la cobla-orquestra «Mendoza», de Figueres, que aleshores dirigia el famós compositor i director Francesc Basil. L'any 1943 Delfí Sunyer ingressà a la cobla «La Selvatana» a la qual restà vinculat fins la seva primera jubilació (Carnaval del 1976). Per la tardor del 76 hagué de substituir en Paco Capellas a «La Principal» de La Bisbal, però fou tan magnífica la tasca que portà a cap que malgrat el seu desig de retirar-se hagué de restar-hi vinculat fins el Carnaval del 78 que tornà a demanar la jubilació. Però a rel de la baixa del contrabaix Josep Joli Blanch-Reynalt a la cobla «Ciutat de Girona», Delfí Sunyer tornà a posar-se en actiu pel mes d'agost d'enguany. Ara té el propòsit de retirar-se pel Carnaval del 79. Veurem si això serà possible.

Un altre excellent instrumentista és el ja esmentat Josep Joli Blanch-Reynalt, que fou fundador amb el mestre Mauné i altres bons músics de la cobla-orquestra «Costa Brava» de Palafrugell. Anteriorment havia estat membre de la cobla-orquestra «Els Verds», de Mataró, després formà part de diversos conjunts fins esdevenir fundador de la cobla «Ciutat de Girona», on tornà a acreditar-se com un dels nostres millors contrabaixos.

Pere Serra i Mir és un altre bon contrabaix, vinculat a «La Principal» de Girona dels millors temps i a la «Girona» en l'actualitat. Tampoc no voldria deixar en l'oblit al contrabaix Martí Puntí, que havia tocat el fiscorn i el trombó a la cobla-orquestra «Maravella» i hagué de deixar aquests instruments per raó d'uns problemes que tenia amb el dentat. Estudià amb Josep Vallespí i esdevingué un magnífic contrabaix. L'any vinent ingressa a la cobla «Ciutat de Girona». Josep Vallespí, malgrat no haver-se dedicat a l'ensenyament de manera constant ha format una sèrie de bons instrumentistes de con-

trabaix, entre ells Josep Viader, Joan Cal-sina, Martí Puntí, Francesc Capellas, Mi-quel Tauler, Joan Fabra i Bassegoda, etc.

El contrabaix, refugi de problemes

Referent als problemes del dentat direm que el contrabaix ha estat tradicionalment el refugi per a aquells instrumentistes mancats de facultats per a fer-se càrrec d'un instrument de vent o bé per raons de salut.

Anys enrera gairebé constituïa una tradició el fet d'agafar el contrabaix quan un músic es trobava a les acaballes de la seva carrera. Actualment i per raó de l'imperatiu dels ballables això no es dona tant, excepte en el cas de les cobles petites o d'algun problema concret (dentat, llavi, etc.) quan el músic té encara anys de carrera pel davant, com ha estat ara el cas d'en Martí Puntí o el del seu germà Amadeu, ex-trompeta d'«Els Montgrins» i actualment contrabaix de la mateixa cobla, o com ho fou en el seu dia el d'en Paco Capellas (quan es va veure obligat a abandonar la trompeta), o en Joan Fabra en deixar el fiscorn, o en Pere Clapés, que havia tocat la tenora.

El cas més eloqüent ens el dona potser el mateix Josep Vallespí que quan inicià la seva carrera l'any 1913 tocava el cornet a la vella cobla «La Lira», de Torroella de Montgrí. En adonar-se que el seu llavi no responia a les exigències del cornet, abandonà aquest instrument, agafant el contrabaix el 1916 fins esdevenir la primera figura en aquesta especialitat.

- (4) Esmentat per Alfons M. Dauer a la «Enciclopedia del Jazz». Editorial Científica Eco, S. A. Barcelona, 1963. També esmentat per Hugues Panassié a «Historia del verdadero jazz». Editorial Seix Barral, S. A. Museo, 158. Barcelona, 1961.
- (5) Francesc Civil i Castellví: «El fet musical a les comarques gironines en el lapse de temps 1800-1936». Girona, 1970.

E. M.

Galeries Rambles

M. ANGRILL I PUIG

Mobles i Decoració

Rambla, 5
Tel. 893 03 99

Reparacions i bobi-
natges de tota mena
de motors elèctrics

Tallers SOLER

Carrer Unió, 98-100
Tel. 893 08 42

Optica Holandesa

LENTS DE CONTACTE
APARELLS PER A SORDS
FOTOGRAFIA

Plaça dels Cotxes, 6 - Telèfon 893 41 69
(Tocant a la Plaça de la Vila)

L'ANY 78 I LA SARDANA

Aniversaris

Durant l'any 1978 s'han produït alguns aniversaris particularment rellevants per a la història de la sardana i de la cobla. En primer lloc cal esmentar el centenari del naixement del mestre Francesc Pujol (1878-1945), sots-director i director de l'«Orfeó Català», col·laborador del mestre Lluís Millet i compositor de dots molt rellevants. Pel que fa a la cobla deixà escrites diverses sardanes modèliques: «Cants de Mallorca», «Florida», «Eugènia», «Encisera», «El mestre», «Entremaliada», «Jocs d'infants», «Enjogassada», etc.; el poema per a cor i cobla «Sant Jordi triomfant», la suite «Pirinenques» (per a tres cobles), les glosses «Els estudiants de Tolosa», «Els fadrins de Sant Boi» i «El maridet», la «Cantada d'Any Nou», per a cor i tres cobles altres.

També s'ha escaigut el centenari del naixement del fiscornaire, compositor i director de cobla castelloní **Pau Guanter «Rossinyol»** (1878-1943). Pau Guanter havia estat deixeble del famós fiscornaire, compositor i director de cobla castelloní Antoni Agramont (1858-1906). De molt jove net havia tocat el trombó a la cobla del seu mestre, anomenada «L'Empordanesa» o cobla «Agramont». Més endavant i en col·laboració amb alguns músics procedents de la cobla «Agramont» i altres de més joves fundaria la seva pròpia cobla, que s'anomenaria inicialment «d'en Rossinyol» i més endavant «Els Rossinyols». Aquesta cobla esdevingué molt famosa en el seu temps. En el concurs de cobles celebrat a Barcelona l'any 1892 obtingué el primer premi de lectura (interpretació d'una sardana a vista) i també el primer premi (juntament amb «La Principal» de La Bisbal) d'execució. Pau Guanter aban-

donà la seva cobla traslladant-se a Calella, on dirigí alguna agrupació coral. Quan Pau Guanter deixà la seva cobla, aquesta fou coneguda popularment per «l'orquestra de la gàbia», perquè el Rossinyol n'era fora. Algunes sardanes de Pau Guanter encara es toquen avui dia, per exemple «Rubina», «Primaverall» i altres.

Durant l'any 1978 s'ha produït també el primer centenari del naixement del compositor **Marià Mairal**, autor de diverses sardanes (algunes d'elles corals), entre les quals cal esmentar «Camí del poble» i «El rabadà».

També s'ha escaigut el cinquantenari de l'estrena de la sardana «Gentil Antònia», del músic vilanoví **Eduard Toldrà** (1895-1962) i el vintè aniversari d'una de les seves darreres composicions «Mariàngela». Igualment s'ha commemorat el cinquantenari de les sardanes de Joaquim

SASTRERIA
CONFECCIONS

POCH

Capdavanter en la
moda jove

Models exclusius

Sant Sebastià, 8-10
Francesc Macià, 60
Vilanova i la Geltrú

SABATERIA

Bartolí

Carrer dels
Caputxins, 36
Tel. 893 05 47

mobles
decoracio
1875

carrer de la llibertat, 52

Serra (1907-1957) «La noia alegre que no sap plorar» i «Remembrança», dedicada a la memòria del gran poeta i dramaturg Ignasi Iglésies (1871-1928) i de la «Glossa del Ball de gitanes del Penedès», del mateix autor, premiada en el Concurs Sant Jordi (1928), organitzat pel Foment de la Sardana de Barcelona. Finalment durant l'any 1978 ha tingut lloc el vint-i-cinquè aniversari de la sardana «Roses del Brull», també deguda a la inspiració del malaguanyat Joaquim Serra.

Cobles

A nivell de cobles les novetats més importants que s'han produït durant l'any han estat les relatives a la incorporació del director de cobla Martirià Font a la plantilla d'«Els Montgrins», on substituï al mestre Rafael Blanch i Via, fill de l'instrumentista i compositor Àngel Blanch Reynalt (1907-1965). El tenora Jaume Vilà s'incorporà a «La Principal» de La Bisbal procedent de «La Principal» del Llobregat. El contrabaix Delfí Sunyer es jubilà pel Carnaval després d'haver format part durant una temporada i mitja de la cobla de La Bisbal i d'haver estat component de «La Selvatana» per espai de més de trenta anys. Per raó de la baixa del contrabaix Josep Joli Blanch-Reynalt a la cobla «Ciutat de Girona» Delfí Sunyer tornà a posar-se en actiu, si bé pensa retirar-se definitivament pel Carnaval del 79.

Ricard Viladesau, que, per cert ha complert els 60 anys enguany, ens confirmà durant el transcurs d'un concert celebrat al Gran Teatre del Liceu per l'Orquestra Ciutat de Barcelona (setembre del 78) que havia abandonat la tenora definitivament. Tot i que actualment ja es trobava allunyat de la cobla, de tant en tant Ricard Viladesau feia sonar la seva tenora en ocasió de la interpretació d'alguna sardana o alguna obra simfònica d'autor català que exigís la presència d'aquest instrument, amb l'Orquestra Ciutat de Barcelona.

El tenora Josep Roura s'incorporà a la plantilla de la cobla-orquestra «Miramar»,

de Figueres, procedent de «La Principal» de La Bisbal.

També pel Carnaval d'enguany abandonà les seves activitats professionals el tible calongí Jaume Esteve, excellent executant, que havia estat component, entre altres de les cobles «Maravella», «Costa Brava» i darrerament de la «Ciutat de Girona». A la «Ciutat de Girona» ha estat substituït per Joaquim Portes. A la mateixa cobla entrà el tenora Joan Roca, procedent de la cobla «Costa Brava» i a «La Principal» de La Bisbal el contrabaix Joan Xandrich, procedent de «La Selvatana».

Pel mes de juliol una cobla nostra, «La Principal» del Llobregat, actuà a Alemanya en ocasió de les «Setmanes Catalanes de Berlín». A finals d'any la cobla-orquestra «Maravella» ens ha notificat que porta a cap una nova «tournée» per terres de la Unió Soviètica.

La gran revelació d'enguany ha estat, sense cap mena de dubte, el compositor Vicenç Acunya a través de la seva sardana «Ciutat submergida». Aquesta composició valgué a l'autor el primer premi en el concurs de composició de sardanes celebrat a Vic amb motiu del primer centenari del poema «L'Atlàntida», de mossèn Cinto Verdaguer (1845-1902). Tot i que el guardó l'obtingué l'any 77, ha estat durant l'any 78 que aquesta sardana ha arribat als auditoris populars a través de les versions degudes a la cobla «La Principal» de La Bisbal. Amb aquesta composició Vicenç Acuña, professor del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, obra noves perspectives al panorama estètic de la sardana.

Algunes de les aportacions més importants en el terreny de la creació de sardanes han estat degudes als mestres Manuel Saderra i Puigferrer, els germans Emili i Conrad Saló, Max Havart, etc. El mestre Puigferrer ens manifestà, en data molt recent, que enguany havia estrenat set sardanes, xifra insòlita tractant-se, com es tracta, d'un músic tan minuciós i acurat. Cal remarcar que una de les sardanes que el mestre Emili Saló ha estrenat enguany és la que dedicà a la ciutat

didal

és una especialitat
textil

- Equips per la llar
- Llenceria
- Regals
- Roba per la casa

Carrer de l'Aigua, 54
Vilanova i la Geltrú

GASDOSA

(PRO-GAS)

Una organització
creada al
servei del
butà - comoditat

Carrer Caputxins. 17
Vilanova i la Geltrú

BYRME

Aigua, 4 - Tel. 8930011

**BOBINATGE I REPARACIO
DE MOTORS ELÈCTRICS**

Recanvis d'origen de les més conegudes marques
BERRENS - TAURUS - MOULINEX - TURMIX - DESIREE
JATA - SOLAC, etc.

Servei oficial de

BRAUN - TORNADO - HISPANO SUIZA

de Vilanova en ocasió del nostre segon aplec: «Vilanova jolosa». En un aspecte més popular cal esmentar el triomf assolit pel mestre Lluís Buscarons en el certamen «La sardana de l'any» amb la composició «A la Núria dels ulls verds». Francesc Mas Ros manté la seva primacia dins l'àmbit dels autors populars, compartint aquesta posició privilegiada amb Ricard Viladesau, Pau Marons i altres.

Pel mes de gener (dia 13) morí a Barcelona el compositor Antoni Català, nascut a Sitges el 1881. El mestre Català és considerat un dels més il·lustres compositors de sardanes que han existit. Enguany han commemorat el seu setanta aniversari els compositors Manuel Saderra i Puigferrer (nascut a Tortellà i arrelat a Banyoles) i Narcís Paulís, fill de Sant Feliu de Pallerols.

Altres fets importants

A instàncies del Conseller d'Ensenyament i Cultura, Pere Pi-Sunyer, el Presi-

dent de la Generalitat de Catalunya, Josep Tarradellas, signà (8 de setembre) una ordre a través de la qual la cobla «La Principal» de La Bisbal era designada «Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya», en atenció a la seva extraordinària vàlua artística. El President Tarradellas rebé als components de la cobla (4 d'octubre) i lliurà el document acreditatiu al mestre Conrad Saló. En data propera la cobla de La Bisbal oferirà un concert de sardanes i obres per a cobla al Palau de la Generalitat. Aquest serà, probablement un dels més importants esdeveniments sardanistes de l'any 78, juntament amb el concert dels premis «Joaquim Serra» i el concert commemoratiu dels 90 anys de la cobla bisbalenca a celebrar, pels voltants de Nadal, al temple parroquial de la seva ciutat.

Equip de recerca

Dia 17 de Febrer de 1979

Audició extraordinària
a càrrec de la cobla

**LA PRINCIPAL DE
LLAGOSTERA**

President: Salvador Butí - Secretari: Jaume Dallà - T. G. Vilaseca, Vilanova

TAXIS TUTUSAUS

SERVEI ESMERAT

Carrer Havana n.º 6
Tel. 893 01 33
Vilanova i la Geltrú

Ceràmica Vilanovina

Santiago MILA

CERAMISTA

Rambla Principal, 68
Tel. 893 43 63

Carrer dels Caputxins, 33, bis
Tel. 893 29 49

VILANOVA I LA GELTRU

ABRAHAM

PASTISSERIA

Buffet salat
Pizzeria

PASTISSOS

Whisky
Curaçao
Conyac
Cointreau

Aigua' 102- Tel. 893 3016 - Vilanova i la Geltrú

Casa Andreu

Gran assortit de discs
i tota mena d'articles
musicals.

C/. Sant Sebastià, 24
Telèfon 893 07 70

Estanteries, mobiliari
d'oficina
i auxiliars a la

Plaça de la Vila, 1
Telèfon 893 15 88

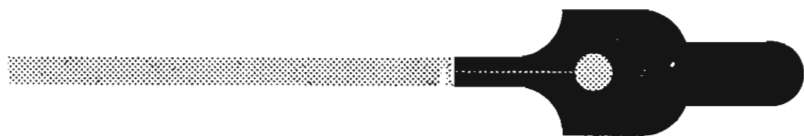
Maria Martí

Màquines i mobles
de cosir SINGER

Agència oficial:

Carrer de la Muralla, 19
Tel. 893 27 94
Vilanova i la Geltrú

LINGRAPH

DIBUIX TECNIC
TOPOGRAFIA
BELLES ARTS

CARRER DE LA LLIBERTAT 138
VILANOVA I LA GELTRÚ
8930071

JOR VIC

Vilanova i la Geltrú

Idees avançades per a la decoració
Fusteria metàlica en:

Alumini - or - coure - ferro inox.

Armaris de cuina de fusta noble
i fòrmica.

Reformes per a banys i cuines

Lampisteria, fusteria i treballs de paleta

Parquet, Moqueta, P.V.C., Suro

Col·locació de sostres prefabricats

Persianes enrotllables

Portes ballestes per a interiors i exteriors

Visiti'ns al

Carrer de Sitges, 45

o truqui'ns al 893 71 98

PRESSUPOSTOS A L'ACTE